

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 5 ft — kr.
Félévre . . . 2 » 50 »
Negyedévre . . . 1 » 25 »
Községeknél, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Égészévre 4 ft, félére 2 ft.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Engel Lajos, Valentin K. fia, Weidinger N., Rézbányay J., Böhm Muc. kereskedésében és a fűdohánytűzsdében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP

Hirdetéseket

elfogad Engel Lajos kereskedése a kiadóhivatal **Király-utca 14. szám**), hol mindenkor a legutányosabb árak szabottak és hirdetések nemetből magyarra is fordíthatnak.
Minden beiktatott hirdetés után **30 kr** helyegdíj fizetendő.
Nyilvánterben 1 sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (Király-utca 14. sz.) küldendők.

Megjelenik minden szombaton. | Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 14. szám. | Kéziratok nem adatnak vissza.

Egy hollandi mérnök vízi- és vasuti viszonyainkról.*

II.

A mi hollandiánk térképét, melyet Bajánál kiterített ismét összehajtottta és hozzánk fordulva, gnyosan folytatá amint következik:

Ime itt áll előttünk két abnormitása a közlekedésügynek. Jobbról a tápláló csatorna torkolatát látjuk a sztapár-újvidéki csatorna számára, mely költséges célszerűtlenségében az észszerűen épített Ferenc-csatornához éppen úgy áll, mint áll a csörgő sípká a komoly tógához. Balról látjuk a déli vaspálya fővonalát a magyar államvasutakhoz, melyek Fiumétől a birodalom legkeletibb határáig nyúlnak: de ha valaki e déli vasutálózatotól jövedelmességét vár, ez éppen olyan, mintha az a kertész, ki fái törzsét a korona alatt átfűrészezi, várna gyümölcsöket. A mit ott a fűrészes cselekszik, azt teszi itt a Duna: elválasztja egyetlen tengeri kikötőjét az anya-területtől. A fa koronáján nem fejlődhetnek ki virágok, ha az a gyökérzetrel — itt Fiumével — nincs összeköttetésben és összenöve.

Térjünk azonban vissza a előbbi tárgyunkhoz: a víz-kérdéshez. Önök magyarok úgy vannak a vadvizekkel, mint a délamerikai prairie birtokos a vad bivalylyal, a ki nem képes felfogni,

hogy ez a dacos állat megszelidíthető és pedig olyképen, hogy járomba fogatni és szántásra felhasználni engedi magát.

Önök magyarok épenséggel nem akarják, vagy nem tudják megérteni, hogy miként lehetne a vad elemet megszabólni és a leghasznosabb munkára alkalmazni. Önök csak azon vannak, hogy tőle megszabaduljanak és nem azon, hogy azt megfékezzék. Meg is fognak tőle szabadulni nemsokára; de ez csak ritkán történik meg úgy, hogy előbb tavasszal vetéseiket tönkre ne tegye, városokat és falvakat romba ne döntsen; és még áll, hogy a szilaj elem a Vaskapum kívülre jutott, már kezdődnek a panaszok, hogy szárazság van; a vetések kiasznak, a folyók vize úgy elapad, hogy a hajózás megakad és mindez azért, mert azt hiszik, hogy a vadvizet nem lehet megszabólni.

A vízű-építészet főiskolája a Keleten van és nem Nyugot-Európában. Akkor jutottam e meggyőződésre, midőn Jáva szigetén Bataviától nem messze egy pár ültetvényes birtokán tett néhány merési munkát után vizszatártem — mindjárt az egyetemről való kilépésem után történt ez, hol az ifjúkor tudniavágya még egész erejével működik — és ekkor visszatérő utamat Indián, Turkesztánon és Turánon át vettem, miután 1864 ben a Jöreménység foka körüli tengeri út már az oda-

utazáskor is nagyon utatott. „Mint vízi madárnak“ — így neveznek t. ill. minket németalföldi technikusokat — szemem csaknem kizárólag a csatornákra, öntözésekre és vízművekre volt fordítva.

Tanulmány utamon csakugyan szükségesnek találtam, hogy Ázsia e részét minden kulturmérnök beutazza elméleti ismereteinek tökéletesbítése céljából, hogy meggyőződjék, miszerint minden egyes megváltozott talajalakulás megnyire változó rendszert kíván meg, hogy a víz, mint a növényzet vére keltelessék.

A Ganges és Induson láthatjuk a vízkezelést, amint az — a helyi viszonyok szerint — vad állapotból a megszelidíthette meg át és a leghasznosabb hajózási és öntözési célokra fordítható. Azt azonban, hogy a folyóvíz miként kezelendő a síkon, legjobban a félvad népeknél láthatjuk. Turán végtelen síkjain, az Oxus és Aral folyó között. Itt az áradmány-vizeket számtalan csatornába osztják el, minek következtében a roppant homoksvatagok virágozó oázisokká alakítottak át; embereknek és házi állatoknak táplálék nyújtatik, a forró lég a nagymennyiségű vízpárolgás által melege egy kissé elviselhetővé tétetik. Hozzávetőleges számítás szerint ez oázison évenként 7000 millió köbméter viz használtatik fel ily földmívelési célra, mely mennyiségből azonban 3000 millió köb-

*) Lásd a „Pécs“ 17-ik, (ápril 21.) számát.

A „PÉCS“ TÁRCÁJA.

Nápolyi kalandok.

Utí rajz-töredék.)

— írta: **Dr Rézbányay József.** —
A „Pécs“ eredeti tárcája.
(Folytatás és vége).

Egy szük nyílás előtt álltunk meg. Itt a két év elkezdett vetkezni. Vezetőm felszólított, hogy tegyem le ruhámat, mert itt bideg forrás van. E szük nyílásnál át kell bebujni és bent a teremben víz van, a termeket csak a custode hátán nézhetem meg. Ő vélem nem jó, mert ez veszélyes kaland, itt már elhagy, ha bemegyek.

Megdondoltam a dolgot. Egy szük lyukon bebujni és... eh! kíváncsi voltam. mit látni ott bent! Ruhámat ledobtam. Szerényen összehuzodtam. Karcus lehetett az a lányaszony, ha itt ki-be bujkált! Mondják, hogy Augustus császár eljött hozzá kikérni tanácsát... nem hiszem, hogy ezen a rókaszoriton bemászott volna!

Az egyik vezető — szálas legény — a nyakába kapott; ott lógtam, akár egy szemérem bögér, a legény hátán... a másik előre csobogott a vízben a fákylyval... így tekintettem meg a sybilla-barlangot, annak két termét: a fürdő szobát (il bagno della sybilla)

kis ajtó, hosszú fülkével mozaikkal kirakott medencével, most víz alatt, és nappali terem: porta della inferno, négyoszögű márvánnyal bélelt kis szoba, hol a jösmő jóslatait adta... Most minden víz alatt van. Az oldalfalak kormosak a fákylyvilágtól. Oldalt egy márvány medencetetőn egész halom kormos névjegy, irat, papír és különféle emlék van... oda markoltam — jó mélyen, lent keresgélve; ki huztam egy sárga ropogós pergamentesomagot... a fákylya világlánál annyit tudtam csak rajta elolvadni — Lodovigo re (Lajos király) A. D. 1346. — tán Nagy Lajos király ???

De nem volt sok időm gondolkozni... ott lógtam a gézenguz olaszok hátán... egyik kezemben kalapom, másikban a pénz szorongattam, hogy el ne veszítem. Egyszer csak megállt a legény és azt mondja: „Datemi subito dieci lire, altrimenti... (adjon tüstént 10 lírát, különben...) a többit nem monda, de gondoltam én: tüstént bele dobtam a vízbe! Beláttam az egyszer, hogy okosabb engedni. Elfutott a harag, de hallgattam. A maga kárán okta a magyar ember! Kifiztettem... Eszeiába jutott az örkenyi kanász historiaja:

Ember! ne késsél, hát, rajtam példát venni. Hogy a kukoricát legjobb nyersen enni!

De tovább mentem. Már kezdettem éhes lenni. Beszálltam az uton egy vendéglőbe. (Hotel Regina). Jó tésztát kaptam, makarónt,

sajtot, egy üveg salernóit és gyümölcsöt. Ez kibékített a világgal. További kalandokra indultam.

Nem messze a Tempio di Diana (Diana temploma) rotunda, híres mozaikok-kal; majd a Merkur-templom (Tempio di Mercurio) Pantheon szerű épület tetején nyilással: esodálatrameltó echóval; oldalt álltam, másik oldalon susogott vezetőm, és a suttogás erős szózátt erősbülve adta vissza bámulatos zsongással a hangot. Majd egy család lépett be különféle zeneszerszámokkal; 50 centesimiert tarantellát táncoltak. A sip, dob, furulya oly harmoniát okozott, oly visszhangot keltett, hogy azt hittem, a menny, föld táncol, vagy minden elevenen összeropog. No, ez aztán igazú tánce volt!

Közéleben a Tempio di Venere (Venus Genitrité temploma) 8-szögű kupolás templom, belül gyönyörű mozaikkal és jóni pilasterekkel.

Már sötétedni kezdett, midőn Bajaeba átrándultam, melynek nevezetes kastélyát nem hagyhattam látogatás nélkül. Kis Miramare.

A tengerparton haladtunk lassan vissza. A vizen egy elkésett halász evezett erőszíve, miközben busan dalolta:

Ah senza amore
Andare sul mare
Non pio consolare...

méter az egy július hónapra esik A közlekedés e csatornákon tulnyomó nagy részben csónakokon eszközöltetik.

Itt láthatjuk, hogy miként járnak el még ma is jobban mondva, mint kell eljánni, hogy az árvíz átka az emberre nézve valódi áldássá változtassék át. De hogy miként jártak el e téren már a bibliát megelőző időben, arról tiszta képet szerezhetünk magunknak, ha az Euphrat és Tigris közötti területet beutazzuk. Itt a folyón felfelé haladva lépcsőzetesen egyik tavat a másik mellett látjuk, de mily méretekben? Ha a begyepesedett földcsíkokat — az egykori tó-gátakat — követjük, több órán át mehetünk, míg egy ily hajdani óriás-tó területét bejárhatjuk. Mily óriási vízmennyiséget volt képes csak egyetlen egy ily tó is magába fogadni! Mily nagy mennyiségű édes vízi halak vonultak ide a tavaszi áradatok, melyek ez időben a folyón felfelé úsznak, felkeresve az oldalágakat, hogy ikaráikat lerakhassák? Mily óriási területeket lehetett öszig e vizekkel nedvesíteni tartani és a növényeket felírissítani? Mily hatalmas víztömeggel járultak ez oldalágak a folyók hajózhatóságának fenntartásához? És mily óriási területeket borított volna el tavasszal a víz, ha e víztömegek a sok óriási tóban fel nem fogtak volna!?

Hány oly vizfogat, mint a milyen a Volgán Oroszországban s a Ganges és Indus több pontján láthatni; hány lépcsőzetes tavat, minőt az Euphrat és Tigris közt vannak, hány síkföldi csatornát, melyek Turánban és Németalföldön is egymást érik, kellene a Tiszavízgy forrásvidékén létesíteni, hogy az árvíz átka nagyobb áldássá változtassék át, hogy a tavaszi áradások elkerültesseken. hogy a növények az esőtlen magyar síkságon nyár közepén felírissítsenek, hogy a folyók hajózhatókká ténnesseken és hogy mindezen célok, melyek önk előtt ideálknak látszanak, de észszerű munka által megvalósíthatók, megvalósíthatók legyenek és meg is valósíthatók, ha — az önk

kiküldött vízműépítészek nem Nyugoton, hanem Kelet-Európában és Ázsiában végzik tanulmányutjukat. Az utazás Nyugat-Európában igaz, hogy kellemes, míg az utazás Keleten egy komoly vízműépítésre nézve nagy nehézségekkel van öszszekötve; e mellett azonban igen tanulságos és a kiállott fáradsalmak után kiapadhatatlan forrását képezi a legkellemesebb visszaemlékezéseknek: az átélte fáradsalmakra és a szerzett tapasztalatokra.

„Gombos”! hallatszott a kalauz kiáltása. De erről a jövő számban.

— A mohács-pecsi vasut államítása érdekében a m. k. közlekedési miniszterium emlékiratot nyújtottak be: Lucznabacher Pál utódjai, a „Győri gőzhajózási társaság,” a „Ferenc csatorna hajózási vállalat” (Franciscan Steam Towage Company), a „Pancsovai hajóvontató vállalat,” Eggenhoffer József és társa hajózási vállalat, végre a „Drávai gőzhajózási társaság” tehát az I. es. k. Dunagőzhajózási társaságon kívül úgyszólván az öszszes hajózási vállalatok. És az a nevezetes, hogy ezek közül többen községüzemeket eddig a es. k. D. D. társaságot szerették be. Fényesen igazolja ezen körülmény is azon nagyfontosságot, melylyel a kérdéses vasut államítása iparunk és k-reskedelmünk f-ivirágztatására nézve bír.

A kérényezők ezen sora mutatja hogy a mohácsi vasut államítása nem csak Baryanyegyenek és Pécs szab. kir. városának speciális és életbe vágó érdeke, hanem az valóságos országos érdeke, melyet bővebben bizonyítani fölösleges, mert a fennemlített hajózási vállalatok közvetítik úgyszólván a Duna, Dráva és Ferenc csatorna öszszes forgalmát, versenyezve az I. es. k. Dunagőzhajózási vállalattal. Hogy a verseny nem egyenlő fegyverekkel vívatott az a beavatottak előtt nem szorul bizonyításra, mert az amúgy is hatalmas es. k. Dunagőzhajózási társaság a mohács-pecsi vasut birtokában oly előnyösei bír és bír a többi hajózási vállalattal szemben, mely a versenyt azoknak nagyon megnehezítette.

Az országgyűlésen a kormányférfiak, képviselők folyton azt hangoztatják, hogy „teremtünk ipart és kereskedelmet,” mert ettől függ az ország fölvirágzása. Itt az alkalom megmutatni, hogy nemcsak hangzatos pharizsokkal tudunk dobálózni, de ott a hol lehet és kell, komolyan tenni is akarunk az ipar és kereskedelem előmozdítása érdekében.

— A mohács-pecsi vasut. A „F. Z.” utolsóelőtti számában a lap egy barátja lándsát tört a mohács-pecsi vasut nem állomástása mellett és szerencsétlenséget jósolt arra az esetre, ha e vasut még is állomástatának. E körülmény egy eseményre emlékeztet bennünket a híres francia tudós: A rago életéből, a ki a Pyrenéékben tett tanulmányutjában megmászott egy hegyet és midőn annak körülbelül felét elérte, egy jószívű juhásztor lépett eléje és tanácsolta neki, hogy ne menjen tovább, mondván: „az én fekete ürüm, mint amott láthatja, a köhöz dörgölődzik és ha ez azt teszi, akkor rövid idő alatt eső lesz.” A rago nevetett és utját tovább folytatta és midőn az eső még visszaérkeztekor sem esett, így szólt a pásztornak: „a te ürüd nem jó időjös.” „Uram, mondá a pásztor, ez a harmadik eset, hogy jóslata nem talál, de ez aztán annak a jele is ám, hogy bogarak kinnözök; ez a bizonyág rea.” A pásztor erre megfogta az ürüt, gyapját félreborzolta és A rago csakugyan apró bogarakat talált benne, melyek az ürüt csipészekkel hamis időjósokra ösztönözték.

A „F. Z.” barátja is lebeszél bennünket a felmászásról — a mohács-pecsi vasut államításának kérényezéséről; mert — véli ő — esni fog, azaz: a vasuti javító műhely akkor innen elhelyeztetik. De mivel ezen vasut államítása esetében a magyar déli vasutálózat javító műhelyeinek bizonyára seholsem található jobb hely, mint a közszenbányák mellett Pécsset és így esni nem fog, a „F. Z.” cikkezését is meg kellene vizsgálni, vajjon őt is nem szintén bogarak — talán vasutigazgatók képében — vették-e reá a hamis jóvendölésre?

A magyar protestáns irodalmi társaság.

A magyar protestáns irodalmi társaság f. évi ápril hó 17-én, a budapesti evangélikus fogynasium dísztermében, báró Vay Miklós és báró Prónay Dezso elnöklete alatt alakuló közgyűlést tartott. A társaság célja a protestáns tudományos és vallás-erkölcsi népirodalom fejlesztése. Azonban a vaskalap mindjárt az alakuló közgyűlésen iparkodott kisérteni; mert könyves Tóth Kálmán (ki hitte volna?) debreceni retorimtus lelkipásztor, Dicsőfi József ugyantottani és Révész Kálmán pápai ref tanárok amellett kardoskodtak, hogy az unitáriusokat ki kell zárni az irodalmi szövetkezésből, mert ezek nincsenek belevonva a protestáns egyház körébe s így a protestánsok nem ismerhetik el érdektársaiknak az unitáriusokat.

A történelmi igazság kedvéért konstatáljuk, hogy a „protestáns” név eredetileg

Eszembe jut Milton „Elveszett paradicsom”-a. Ott is ily este lehetett, midőn az elkésett halász a félhomályban horgot vet egy óriási állat hátába, melyet szigetnek nézett, hogy ott pihenjen és megvonja magát az éjszakai szél ellen. . .

Az est hajnali szürkületben mentem el Lucullus villája és kertje, Cicero volt háza és villája és Julius Cäsar villája mellett. Még tisztán megtekinthettem. Keveset időztem mellettök. Negtekintettem a híres laborynthos (alias Carceridi Nerone) Siettem fel az Elyseumi mezőkre. Innét mennyei a kilátás este! Végül a Capo Miseno néztem meg.

Uton-utfélen heverésző olaszra találni. Alszik este. Alszik dében. Alszik reggel. Mindig alszik, csak, a mikor kellene, éjjel nem. Csak édes az a „far niente!” Egyet a vendéglobban alva találtam. Meg nem állhattam, hogy valami csinylt ne kövessek el rajta. Fejét a tányérjára hajtotta, úgy horkolt. Papírt és ceruzát kértem s a következők irtam rá:

Grabschrift eines Faulen.

Hier ruhet Martin Faulermann,
Wenn man den ruhen sagen kann,
Der seinen Lebtag nichts gethan.

Tányérjára dobtam a papírszeletet és odább osontam.

Gyorsan sütdetted. Kocsira vettem magam. Siettem vissza nápolyi lakásunkra. Még csak egyet nézt-m meg utamban: a kutyabarlangot (grotta del cane), melyről már eletemben sokat hallottam. 1/2 méter magasnyira erős főtt szengőzt fejleszt, melyben a kutya 1 perc múlva elkábul, ha 3 percig benn marad, teljesen megfúl.

Bagnoliba értem ismét vissza. Nevezetes kis hely ez. Ki nem ismeri a híres történetet: „Die 7 Blinden von Bagnoli?” A ki nem ismeri e megható történetet, annak majd röviden — más helyütt elbeszédem!

De most jó éjt. A nap nyugvóra száll.

Jetzt, nachdem der Tag vollbracht,
Allen Menschen gute Nacht!
Nehme Gottes Hand und Auge
Alles, was da ruht, in Acht.
Vor der Sünde Rachegeiern
Schütze Jesu Blut und Macht.
Und der Geist des ewigen Lichtes
Halt' in Herzen Hut und Wacht,
Stiller Himmelssengen rausche
Wie des Meeres Flutenpracht,
Schlaf und Friede breit' die Flügel
Bis der Tag die Gluth entfach.
Neues Werk am neuen Tage
Dann mit neuem Muth vollbracht!

Jó éjt! jó éjt! — Másnap fizettem és indultam haza — nehéző szívvel!

Isten veled Frascati, Róma tája,
Szép félsziget, te második hazám;
Ep volt ifjú lellem ideája,
Midőn oltáraidra elhozáam.
Isten veled most, ábrándom hazája,
Reményeim, csalódásom tanyája,
Vig, jászai kedv, rajongó képeleket,
Bóhó remény, diésvágy, Isten veled!

Gyorsan robotunk el Róma, Bologna, Velence mellett. . . busan gondoltam Nápolyra vissza!

O dolce, Napoli!
Sole beato,
Viore torridere
Vivoli il creato . . .

Italien! du jetzt und immer hold,
Weltgarten bist du, Heimat aller Saaten,
Die uns Natur und Kunst gewähren wolt;
In deinen Elend selbst funkeld Gold,
In deinen Unkraut schön, in deiner Oede.
Von reichrer Frucht, als manches Land verzollt,
Ein leuchtend Wreck, Ruin in Abendrothe
Vor unbeflecktem Reiz, den Alter nur erhöhte!

Ha csak egy kellemes percel szereztem számodra, nyájás olvasó! gazdagon fizetve érzem fáradságomat.

Dr Rézbányai József.

csak az ágostaiakat — tehát épen azokat illeti — kiket annyira szeretnek „lutheránusok”-nak titulálni; mert hisz tudva levő dolog, hogy a protestáns nevet azon „protestatió”-tól nyerték, melyek 1529. évi április 19-én állhatatos János szá-z választó fejedelem, György brandenburgi örgróf, Ernő és Ferencz lüneburgi herceg, Filüp hesseni tartománygróf és 14 birodalmi város adott be a Császárhoz a speriéri birodalmi gyűlés ama határozata ellen melyszerint a wormsi ediktumot eddigéleg megtartott rendek, azt azontúl is megtarthatják; mások azonban semmiféle újításokba bele ne fogjanak.

Történelmileg tehát a protestáns név a református testvéreket sem illeti meg, ép úgy miként az evang. reform. nevet is helytelenül használják, mert hisz az evangéliumot senki sem reformálta s nam is fogja soha senki reformálni!

A gyakorlatban ellenben már a XVI. ik századtól kezdve, a hitújítás elveit követő valamennyi felekezet „protestáns” néven nevezett, mert valamennyi protestáns ama a felfogás ellen, mintha a római katolika egyház az egyedül üdvözítő egyház lenne.

Mint ilyen tehát az unitárius egyház is protestánsnak tekintendő és csakis sajnálni lehet, hogy a túlemlenség saját táborunkban is kísérletet kezdett; hogy a vaskalap nem a protestáns szemle, hanem a merev dogmára fehéti a fősúlyt, ürtügyül használva azt, miszerint az 1790. évi 26. t. cikkben protestánsoknak alatt, csak az ágostai és helvét hitvallásnak értenek.

Nó hát minékünk nem a vaskalapos dogmatizációkra, hanem oly protestáns irodalmi társaságra van szükségünk, mely — miként eredeti neve mondotta — legelő sorban „magyar” azután pedig „tudományos” legyen; már pedig a prot. tudomány exkluzivitását nem ismer, mert írva vagyon: „Vizsgáljátok meg mindent s a legjobbát megtartjátok”. Azt is tudjuk hogy a maroknyi unitárius felekezet a tősgyök-res magyarság képviselője s hogy vannak oly tudósai, kik a protestáns elvek kikgyenyeltesén fáradoznak, az evangéliumi világosságot szent érdekekben, melyet, mint értelmi világosságát, véka alá rejtjen nem lehet. Ép azért szívesen üdvözöljük őket a közös munkatérben hittestvéri csóknak édes melegével, aként lévén meggyőződve, hogy a megalakult magyar protestáns irodalmi társaság munkálkodása csak akkor lesz igazán korszerű, a protestáns tudományra nézve dúsan gyümölcsöző és szeretet hazánkra nézve áldást hozó, ha örök emléket fog magának a magyar protestáns egyháztörténelemben kivívni. Ez csak akkor fogja megtörténni, ha az evangéliumi tudomány pünkösdi szent lelke ledöntné a három protestáns felekezet közti válaszfalakat s megteremtén az egységes magyar protestáns tudományt s az egységes magyar protestáns egyházat. Adja Isten, hogy így legyen.

Kottler Ottó.

Színház és művészet.

Ez a hét az ismétlések hetének mondható, Pénteken a „Párisi” adatot szórványosan látogatott ház előtt. Szombaton és szerdán a „Nebántsvirág” adott harmad és negyedikben, mindannyiszor zsúfolt ház előtt, a mi úgy a darabra, mint a szereplőire a legjobb kritika. Szilassy Irént tisztelői mindkét ízben gyönyörű virágokrétaival lepték meg.

Vasárnap a „Falurossza” került színre. Finom Ruzsit Kissné Honti Mari, Göndör Sándort Pintér személyesítette. A szereplők közül egyedül csak Dobó Sándor (Gomosz Pista) volt disponálva, amár ő is néha nagyon is erős tulzába esapott át, mely tulzás rendszerint kitünő alkításainak rovására történik; pedig karám azokat elrontani, mert egy esepet sem érdemi meg sem a közönség sem pedig maga Dobó. A zenekar úgy látszik, vasárnapi hangulatban volt, mert rendszeren egy-két ütemmel elkésve sánti kált az ének után.

Hétfőn Boccaccio szép számu közönséget vonzott a szinkörbe, a mi könnyen ért-

hető is, mert a kedves zenéjü operettét már hosszabb ideig nélkülöztük. Az előadásról a legjobbát mondhatjuk. Kissné Honti Mari a címszerepben jól játszott és szépen énekel s a mi fő: ezuttal azt is bebizonyította, hogy diskrétül is tud játszani. Szilassy Irén Fiamattát megnyerő kedvességgel adta, nem kevésbé nagy hatást ért el a templomi jelenet. „Ha már enyim a szívet” kezdetű áriájával. Follinus, Dobó, Kozma és Szepessy a relikv bízott feladatnak teljesen megfelelték. Dícsérettel kell e helyütt még megemlékeznünk a karról is, mely az ensembőltek a legnagyobb precizitással adta elő.

Kedden „Kalmár és tengerész” Czakó Zsigmond remek drámája adatott közepes számu közönség előtt. A költői színezésben és gyönyörű nyelvzetben gazdag mű nálunk nem tévesztette el a hatását és színészeink tölték telhetőleg igyekeztek is a darabnak egyes alakjait. — melyeknek mindegyike egy-egy jellem — érvényre emeli. Somyogy és Komjáthy képeztek kétségkívül az est hőseit, előbbi mint Kelendi Endre tengerész szavalt mély érzéssel, utóbbi az örülesi jelenetben fejtette ki szép tehetségét; csak egyet jegyzünk meg t. i. hogy szokják le azon hargos hanghordozásról, mely már-már rikácsolással válik és a hatásnak, jelenetnek nagy rovására van. Jó kezében voltak a többi szerepek is, Szepessy, Závodszy Teréz és Laczkó Arankánál.

Csütörtökön Gabányi Árpád „Kökai ház” című 3 felvonásos vígjátéka adatott elő. A darab gazdag ügyes fordulatokban humoros részekben és komikus jelenetekben. Különösen a bonyodalom igen mulatságos, melyet Dobó (Kökai Tamás) és Follinus (Kenderessy Adorján) valóban pompás és kitünő alakításokkal még mulatságosabbá tettek. Laczkó Aranka (Piroska) ámbár eleinte kissé feszélyeztetten játszott, a 3-ik felvonásban azonban már tökéletesen beletalálta magát szerepébe, ugy hogy természetes és kedves játéka a közönség tetszés nyilvánítását méltán megérdemelte ki szerepében is érvényesítette tehetségét Závodszy Teréz (Kökainé); Bodroghiné (Dagadóné) mint mindig, ugy most is nagyzerüen alakított. A többi szereplők is Beckóczy (Boci), Szepessy (Dagadó), Komjáthy (Zsoboky) is mind megállták helyüket. Dálnoky (Vojneburg báró) alakítása kitünő volt.

Ma szombaton, valamint tegnap is a „Királyfogás” új operette került színre, mely iránt a közönség r-ndkívüli kíváncsisággal viseltetik. Az igazgató ez újdonságot felemelt helyárak mellett adja a mit lehetetlen helyeselnünk és biztosítatjuk is az igazgatót, hogy ez intézkedése a közönség körében nagy visszatetszéssel fogadtatik.

Hirek.

Öngyilkos nyomdatulajdonos. Kollár Lipót, a volt Ramazetter-féle könyvnyomda tulajdonosa, kedden reggel 7 órakor revolverrel ellőbb mellbe, azután föbe lötte magát s rövid percek alatt irtóztató kínok között meghalt. A helyszínen gyorsan megjelent rendőrség és a kerületi orvos: dr. Schwarcz József már csak a halált konstatálhatták.

Az öngyilkosság okáról az a valószínű hír kering, hogy Koller, ki közel két évvel ezelőtt nagybátyjától: Ramazetter Károlytól annak a boltivázköben álló könyvnyomdáját igen súlyos szerződés mellett megvette, annak pontozatát a jelen viszonyok között képtelen volt betartani. — A viszonyok a nyomda átvételé óta annyiban is változtak, hogy akkor a „Fünfkirchner Zeitung”, melyet nagyon jó árak fizetettek, Kollernél nyomtatott és mint hogy ez körülbelül öt hónap óta máshol nyomatják, tartozott volna Ramazetter, aminet ezt Kollernek ígérte is, egy más hasonnemű foglalkozást a nyomdának szerezni. Ezt azonban Ramazetter nem tette meg, sőt amit ily esetben épen „rokona”-tól nem várna az ember, kezdte Kollert mindjobban szorítani az esedékes vételári részletekért.

Ramazetter vasárnap lejtött Pécsre s mint hogy unokaöccse Koller Siklóson volt, Koller

anyjának mondotta, hogy az eddigi szerződést föl fogja bontani, illetőleg azt érvényesíteni meg fogja és az eddigi fizetéseket tekintetbe nem véve, nyomdáját visszaveszi, mert a fő tételeket Koller nem tartotta be. — A hétfőn este megérkezett Koller ezt anyjától hallva, kétségbe esett, mert a szerződés szerint az eddigi Ramazetternek fizetett összeg is elvész és ez magában foglalja a 31 éves fiatal ember szerencsétlen öreg anyjának is éveken át gondolat megtakarított kevés pénzét és az ő általa keservesen keresett filléreket, melyektől Koller lime megfosztva látta magát.

Levélemben, melyet a borzasztó tett végrehajtása előtt pár perccel írt, meg is említi, hogy Ramazetterről csak annyit jegyez meg, hogy ismét újabb bűn terheli a lelkét, a melylyel Isten előtt majd be fog számolni.

A szerencsétlen budai szerdán d. u. 5 órakor temetvébe a temetői sírkertben hova a közkörház halottas házából számos intelligens közönség kíséretében hozták. A városi tisztozások melynek alparancsnoka volt, valamint a Zsolnay gyártótlósága teljes diszpen vonult ki a bajtárs temetésére. A koporsóra a pécsi tisztoz-testület, valamint a pécsi könyvnyomdászok tetek koszorút.

Mi ugyan nem szoktunk magánügyeket bolygatni hasábjainkon de a jelen esetleg mégis tollgyűre kell vennünk, hogy némileg kifejezést adjunk azon megbotránkozásnak, melylyel a nagy közönség Ramazetter szereplését e gyászos ügyben elítéli. Eltekintve a lelketlen barbárságtól, melyet Ramazetter tanusított, amennyiben öcsese temetési költségeinek földözését egyszerűen megtagadta s engedte, hogy a temetkezés a jószívű közönségnél eszközölt-ssék, meg se jelent öcsese temetésén. S mit szóljunk ahhoz, hogy a gazdag Ramazetter két évig z-szore dugja a nyomda lefuzetésére Koller által küldött összeget, mely már körülbelül öt ezer forint-ra rug s most egyszerre ki teszi szürett Kollr-nak, kinek mind-n garasa a nyomdaba volt fektetve.

Továbbá: hirdette Ramazetter akkoron, hogy ő rokona-nak átadta a nyomdát, nem pedig bérbe adta s a törvény-széknel még mindig Ramazetter Károly van mint cégbirtokos bejegyezve. Ezzel ő a jóhiszemű hitelezőket félrevezette, mert azok a könyvnyomda tulajdonosának hiteleztek, kitől most aligha kaphatnak valamit, mer Ramazetter Koller adóságairól és kötel-zetségeiről tudni sem akar, dacára hogy ismét visszajutt birtokába a nyomda, melyre már Koller neki körülbelül öt ezer forintot fizetett.

S ez a Ramazetter mondja aztán, hogy hozzá nincs méltó ember Pécsset s hogy, ha neki a maga a püspök hozza ezt a Koller által írt öt kompromitáló levelet, még így is Frieskavai fogadja.

Ramazetter eljárását nem tudjuk menteni. Lehet, hogy ő szerződése értelmében jogosan cselekszik, de nem embriessen, amit visszamelekezve két reményteljes fiának gyászos sorsára nem is csodálunk. De azt már csakugyan esodáljuk, hogy minden jobb érzésről megfeledkezve, Ramazetter elég bátor magát az egész város közvéleményén túl tenni.

Dr. Dulanszky Nándor megyés püspök Walter Antal oldalkanonok kíséretében szombaton elhagyta székvárosunkat és szerdán részt vett a herecprimás ehületek alatt Budán tartott főpapi értekezletben, mely a congrua szabályozásával foglalkozott. Oecxiája részt vesz Meszlényi Gyula szathmári püspök fölszentelésén is, mi Szathmáron f. hó 29-ikén nagy ünneppel fogja megvénemteni. Szathmáron ez lesz az első püspökszentelés.

A katonaság köréből. Henneberg alk- tábornagy, lovassági felügyelő f. hó 23-ikén vasárnap reggel érkezett városunkba, hogy a 8-ik honvédhuszár ezred helybeli osztályát megvizsgálja. A vizsgálat egész délután négy óráig tartott és az altábornagy a legteljesebb megelégedését fejezte ki a legénység kiképzése és gyakorlatlóság felett. A vizsgálat befejezte után Henneberg még az nap Verőcebe utazott. Jelen tsik Vince kerületi és Pacor Kálmán dandárparancsnok szintén 23-án jöttek meg az idei tanászólójuk megvizsgálására. Az idén Jelentsik valamivel korábban

jött mint az előző években és pedig azért, mert nem csupán a tanulóknak megvizsgálása képezi idővelveti célját, hanem oktatólaga is közreműködik az egyes zászlóaljak kiképzésénél. — Az 52-ik gyalogezred új ezredparancsnoka f. hó 22-én érkezett meg városunkba; pár napi itt tartózkodás után Bécsbe ment fel, hogy az ezred tulajdonosánál: Frigyes főherczegnél tiszteljen. Stanger, a volt ezredes, 23-án távozott el új állomáshelyére.

Hymen. Hirsch Henrik tamási bérlő f. hó 23-án délután 1 órakor vezeti oltárhoz Pécsset özv. Steiner Lipótné leányát Riz a kisértőz.

Megható ünnepély folyt le f. hó 16-án Csuzán, ekkor látogatván meg az újonnan választott csuzai pap: Hetessy Viktor először híveit, kiket még sohasem látott s kiket Hetessy egyedül jó híre után választottak meg. Hetessy Viktor bejelentetlentül ment Csuzára, meg akarta híveit lepni s azért vasárnap Hercegszöllősen lelkészársánál szállt meg. A csuzaiak azonban meghallhatók régen várt papjuk jóvételének híre s midőn erről közülük néhányan személyesen meggyőződtek, elhatározták, hogy papjukat ünnepélyesen fogadják. Hétfőn reggel 14 lovasból álló banderium és nagyszámú kíséret ment kocsin Hercegszöllőse Hetessy Viktor elé, ki Csuzára érve, az egész hitközség ünnepi díszben fogadott. A lelkes fogadtatástól meghatott lelkész a paplak udvarán beszélt híveivel, oly szívhez szólóan, hogy a hallgatóság könnyezett. Délben a község jegyzőjénél: Sebestény Adámnál volt lakoma. Hetessyt távozásakor szintén banderium és nagyszámú község kísérte el az egész Hercegszöllősig. Hetessy ur rövid idő alatt véglegesen el fogja foglalni új állását.

Rendőri hír. A rendőrség éberségének egy újabb bizonyítékát látjuk abban, hogy a kétes existenciájú egyéneket mindig szemmel kíséri. Mint értesülünk, szerdán tizenegy munkanélküli csavargó lett tartóztatva, kik részint illetőségi helyökre toloncoltattak, részint a rendőrség gonddozza őket.

A törvénykezési palota építése most már bizonyosra vehető. A napokban érkezett meg a döntő határozat az igazságügyminiszertől, mely szerint évi 6000 forint bérösszeg mellett a 25 évre szóló szerződés helybenhagyta. Az épület a legnagyobb kényelemmel lesz építve és tartalmazni fog 64 szobát és szolgálakásokat konyhával. A törvényeskék bejárata a Nepomuk utcára néző részen lesz elhelyezve, a járás bíróság ellenel a Majláth téren. A szerződés szerdán d. u. irattól alá Sával Kálmán törvényeszi elnök és Pataky Luczidus uralma rendi perjel által. Az építésre vonatkozó tervek jelenleg a város építési bizottságánál vannak és miután az előirt eljárás keresztültett azonnali megkezdik az alapszámunkalakat, hogy az épület jövő év május 1-én használatba vehető legyen.

Majális. A „Pécsi Baranyamegyei Hadas-tyán Szegély-Egylet” saját alapja javára május 6-án az üszögűi erdőben a katonai zenekar közreműködésével mellett táncal egybekötött majális rendez. Este fényes kivilágítás és tűzijáték. Belépti díj a pénztárnál személynként 30 kr, katonáknak 20 kr, gyermekeknek 10 kr. Jegyek előre válthatók 20 kr-ért a következő kereskedő urnaknál: Hergert József, Gyimóthy Gyula, Cserai Antal Köszl János. Jó ételek és italokról, valamint a rend fenntartásáról gondoskodik van. Kedvezőtlen idő esetén a majális május 13-án fog megtartatni.

Kitüntetett könyvkereskedés. A Lampel Róbert-féle, most Wodianer F. és Fiai tulajdonát képező könyvkereskedő-cégnek a közmívelődés körül szerzett érdemei elismerésül a királyi és cs. kir. udvari könyvkereskedői címet adományozt.

A banyatelepi rendőralpítvány Csukly Sándor egészségi állapotja igen megrongált lévén, kisértőjűféle idegenségen Kovács Antal rendőrbiztos rendelkezett ki.

107. évet élt Kohn Mayer izr polgártársunk. Halála végelgyengülés következtében kedden d. u. 4 órakor állt be. O volt Pécs legidősebb lakosa. Nyugodjék békében.

Letartoztatott tisztviselő. Ványek Kálmán tolnavármegyei írvászczi elnök — hivatalos pénzek eliskasztásával vádoltatván — letartoztatott. Az eliskasztást összeg 5000 forint.

A „Pécsi Kath. Legény-Egylet” által a Németh-Bolyban alapított testvér-egylet alapja javára, f. hó 29-én, vasárnap este 7 órakor, a nagyvendéglő nagytermében tartandó vendéglő-előadás műsora: 1. Hymnus előadja a zenekar. 2. Előki szózat a testvér-egylet megalakítására — (Kurze Ansprache des Vereins-Präsidenten). 3. Szózat éneklési vagy eyleti dalára. 4. Das ist ungenügen, szavalja Lampé István. 5. Mein Vaterland, éneklési egylet dalára. 6. Amott egy agg cserfa zöldül, éneklési dalára. 7. Tarkamadar, Hoffer Károlytól, előadja a dalára. 8. A „Pártütők”, vigjáték 3 felvonásban. Kisfaludy Károlytól. 9. Der Jude und sein Exerziermeister, előadja Kampé István és Öllényi Sándor. 10. A zászló, Tompa Mihálytól, szavalja Décsy Antal. Vendégek szívesen láttatnak; végén tánc kivilágos kivriradtig.

Jótekeucelu majális. A pécsi nőegylet saját és a Tiszaméltók vizkárosultak javára május 13-án a „Tettyén,” a katonai zenekar közreműködésével, táncal egybekötött majális rendez. Belépti díj személynként 30 kr, gyermekeknek 15 kr. A tiszta jövedelem 1/4-ed része a vizkárosultak javára fog fordítottatni.

Katonai lovasár. F. hó 23-án a helybeli 8 ik honvédszázad-ezred száma B. Szt.-Lőrincen Laký Károly ezredes és Zgorzsky Zsigmond őrnagy lovakat vásároltak. A vásáron körülbelül 150 drb lovat vezetett elő, mely állományból azonban csak 5 lo találtatott alkalmasnak. Minthogy az ezred jelenlegi lözöksége 35 lo, ennek beszerzése végett a bizottság a megye alsó vidékeit fogja bejárni.

A pécsi keres. iparkamara május 3-án (csütörtök) d. u. 3 órakor tartja közgyűlést.

Lóosztályos lesz vasárnap, 29-ikén, mely a budai külvárosi vásártérben levő cédulához előt fog eszközöltetni és reggel 7 órakor kezdődik következő sorrendben: 1-ször osztályoztatnak a belvárosiak lovai, II-szor a budai külvárosiaké, III-szor a szigeti külvárosiaké, IV-szor a siklósi külvárosiaké. Tehát mindazok, kiknek lovaik vannak, tartoznak lovaikat a kitűzött napon reggeli 7 órára a budai külvárosi vásártérre vezetni, a hol is vásároszenkint csoportosítva lesznek, s be kell várnok; míg lovaik osztályoztatnak. A ki lovaikat a mondott időre és helyre el nem vezeti, — az 1873. XX. t.-e. végrehajtásáról szóló miniszteri rendelet 4. §-a alapján egy-egy lo után 15 frtj terjedhető bírsággal fog sújtatni.

A pécsi tüzoltóegylet 12 tagja vasárnap meglátogatta a siklósi kártársakat, kik által a legszívesebben fogadtattak. Volt tüzoltó gyakorlat a várbastyákon s ami ilyenkor elmaradhatatlan, este barátságos lakoma számos föl-közöntőlve fűszerezve.

Karnagy változás. A székesegyház eddigi karnagya: Wachauer Károly saját kérelmére hosszabb ideig szabadságot nyert. A káptalan ez elhatározással egyidejűleg dalárdának büszkeségét: Hoffer Károly karnekest nevezte ki helyettesül, mely kijelölés szerencsésnek mondható, amennyiben tekintve a kitüntetett művész szorgalmát egyeztetés és szakmájában kiváló képességét, bizonyosra vehetjük hogy ő nehézséggel járó fontos feladatának derekasan meg is fog felelni. Hoffer jól megérdemelt előléptéséhez magunk részéről csak gratulálhatunk!

Eljegyzés. Gergely József és pécsi tanítóképződei gyakorlóiskola tanítója mult vasárnap jegyezte el Ferencz málnai tanító leányát Teréziát.

Betörték csütörtök éjjel Gojtein Mór óras és ékszerész barátok-uteai üzletébe és onnan számos darab ékszer, leginkább pedig javításon levő órákat 1400 frt értékben elvittek. Gyamu senkire sincs. A káros a nyomra vezetőnek kész tekintélyes jutalmat adni.

Halálozás. Papi Vizsolyi Gusztáv, az országos szabadelvű párt elnökének neve szülés-vanokéi Zichy Mária grófnő meghalt 14-ikén Budapesten 55-ik évében. A temetési szertartás Alsó-Pélen 17-ikén nagy fény nyel s a tolnavármegyei előkelőség nagy részvétele mellett ment végbe. A szertartást Hannya Elek szegzárdi apat-plébános végezte, melyben Hangyál Mihály pinczehelyi Fü-

löp György miszlai, Molnár János kisszé-kelyi, Szántó Zsigmond kajdaci plébánosok és Kovács Antal káplán segédkeztek neki. — Moldoványi Ödön, Tolnavármegye volt II. aljegyzője, szolgálaton kívüli közös hadseregbeli hadnagy meghalt 11-ikén, 28-ik évében Bonyhádon. — Báró Wimmersperg Vincéné szül. Horváth Emilia meghalt 12-ikén Budapesten 45-ik évében. Temetése 15-ikén Bonyhádon ment végbe.

Előzetési főhívas! Nagyrédmű közönség! A költészet a legszebb, legmegnyerőbb művészeteknek egyike, sőt mint egy jeles írő mondja: „a művészetek művésze.” Barátja ez az emberi szívnek, melyet felvidámit; a léleknek, melyet kellemesen szórakoztat; a legszentebb érzemények lángját gyújtja fel, s azokra nemestől befolyást gyakorol. A költészet írt ad a kebelnek, lelki harcainkban vigasztal, balszámot önt a szellemi sebekbe s sokszor csodálatosan gyógyít. Eppen ezért a jóránny költészetű munkáknak is tagadhatatlan fontos és szép hivatásuk van! — E tudat lebegett szemem előtt is, midőn költeményeim megírásához fogtam, s azok egybecsénny jelen sorokban való hirdetését közrebocsajntani bátor vagyok. Midőn tehát „Költemények” című szerény munkámra a nagyrédmű közönség becses figyelmét ezennel főlhívni szerencsém van, tessez ezt azon jóakaratu törekvésből, hogy ezzel — bár parányilag is — a költészet fennbibi magasztos céljainak előmozdítására némileg hozzájárulhassak. A költemények, melyek 10 nap mulva elhagyják a sajtót, körülbelül 100 lapra terjednek s az alulirt szerzőnél 1 frt árban megrendelhetők. A szerény munkára a nagyrédmű közönség becses figyelmét újból főlhívta, s kegyes pártolásait eszedve, vagyok Baranya-Jánosin, 1888. ápril 18. Legmélyebb tisztelettel Jozgits János, baranya-jános plébános.

Gyujtató örül. B. Sellyéről írják lapunknak: Szeg egyértésben s szorgalmatoskodásban élt itt Sellyén egy földműves házaspár, de gyermeük nem lévén, a férj halálán ágyon szóbeli végrendelettel — nővére és sógora pressiója folytán házát és 1/4 telkes birtokát nővére hagyományozta, s neje számára csupán a ház és belsőleg holtig hasznélvezését és a birtokból tartást hagyományozott. — Alig hogy a férj elhalt, az örökli nővérek férje és családtagjai az özvegyet mindennel bosszantani kezdék; a gazdasági épületet önként és önhatalmulag használatukba vették, a tartás fejében kiadni rendelt gabonát mindig szidalmak közt és hiányosan adták, vagy nem is adták meg; minek folytán a perlekedéshez nem szokott szegény özvegyen elmezarva lehetett tapasztni és így az 1886. évben a pécsi közkórházba került gyógykezelés alá, de onnét elbocsajtatván, haza került s magányos életet folytatta; — bár az elmezarvt azóta is többen hitték rajta észlelhetni; — de azt konstátálni nem lehetett, — még nem önagya bizonyította azt az által, hogy f. hó 9-én reggel 4 órakor a sógora által töle elvett pajtát belülről meggyújtotta, — bár azt nem ismeri be, — de hogy ezt tenni fogja, már előre megmondta, — s a pajtával együtt levő istálló helyiségből már 2 nappal előre mindenent szobájába behordta, úgy a házpadlásról is minden lehordott előre, hogy a tűz tovább terjedése esetén ingóságait megmenesse. — Hala a lakosság, úgy az önkéntes tüzoltóság ügyességének és buzgótságának, dacár, a közeli csak is szalmás épületeknek, a gyors óvintézkedések folytán a tűz tovább terjedése megakadályoztatott, s ez egyszer Sellye község lakosága a kiszámíthatatlan szerencsétlenségétől szerencsésen megmenekült; — de igen óhajtott volna, hogy az ily elmezarv gyanúja alatt álló egyénekkel szemben a hatóság a sok formalitás mellőzésével gyorsan járja el, és helycélne az országos tébolydába megfigyelés, gyógykezelés vagy őrizet alá helyezése végett; — mielőtt egy egész községet az oly egyén koldussá tenne, minthogy egy község sem rendelkezhetik oly rendőrséggel, vagy őrizettel, kik az oly elmebetegség gyanúja alatt állót folyton őrizet alatt tarthatnák, — s csak egy-egy pillanat, — minthogy az elmebeteggek sokszor igen furfangosak és leleményesek szoktak lenni, a felügyelet kijátszásával kiszámíthatatlan károkat okozhat. — Pedig, az állam

is sokat veszít, ha egy viruló adózó község lakossága koldussá téteik.

Siklósi községi orvosa dr. Matolai Károly vizsoltó orvos választást meg.

Fényes esküvő. Igaz, hogy nem mágnások tartották, de azért egész örömmünnepe volt a német-bolyiaknak és így méltán nevezhető fényesnek, mert ilyen vidéken eseményezésba megy. Ugyanis Kresz János és Guth Adám általános tisztelt és közbecsülésben álló legjobb módú polgárok gyermekei keltek Szt.-György napján egybe, melyre az egész mohácsi járás intelligentiája hivatalos volt. Főispánunk is megígérte részvételét, ki azonban a dunai védgátak sűrűs felülvizsgálata miatt nem vehetett részt, de e helyett igen meleg hangú levelet küldött az örömszülnöknek. Az ékeztés a nagyvendéglőben tartott, hol első sorban a mohácsi járás kedvelt derék főszolgabírája Sey foglalt helyet, azonkívül az uradalmi útszék, plebánus, többen Pécsről s a környékbeli intelligencia számos férfi és nőtágra. A talpálva valót a báttaszéki orchesterum huzta kitagasztalannul. Számos felkészöntő is volt, melyek közt különös ovatio tárgya a főispán és a jelenlevő főszolgabíró volt. A köznép mulatsága a két örömapa házáinál tartott, melyen fél-Német-Boly ünnepeite az új házaspárt. Eljenek boldogul!

Német-Bolyban Kath. legényegylet van alakulóban, mely most vasnapra tüzetest ki, hova ez ünneplésség céljából a pécsi legényegylet tagjai kirándálnak és előadást tartanak. Az ügy ellen Schreicher József ügybuzgó plebánus áll.

Közvacsora tartották Kaposváron f. hó 15 ikén az ott építendő reform. templom alapja javára. A rendkívül sikerült mulatság 2400 frtot jövedelmezett.

A keszt. elyi gymnasium fenntartása, vagy megszüntetése tárgyában a napokban fontos értekezlet tartottat Svastics Benő zalamegyei főispán elnöke alatt, melyen, mint a közökt. minister kiküldött: Mészáros Nándor tankezelő főigazgatónk is részt vett.

Az unjocozás Mohácson 16. 17. 18. án ment végre igen rossz eredménnyel. A járás tartozott volna adni összesen 154 legényt, azonban 49-el hátralebék maradt és pedig 24-el a közös hadseregnek, 13-al a póttartaléknak 12-vel a honvédségnek

Üres jegyzőség. A csantavéri (bácsod-roghmegeyi) jegyzői állásra április 30-ig pályázat van hirdetve.

Rejtélyes gyilkosság. Német-Bolyban kedden este Fischer Henrik 36 éves jó módú gazdát szőlőjében átmetesztett nyakkal és több késszurással fején, holtan találták. A másnap tartott hivatalos boncolás kiderítette, hogy öngyilkosságnak eset áldozatul. Az esetről rögtön táviratilag értesítették hivatalosan a csendőrpáncsnokságot, mely hivatala lesz a nyomozást megindítani és a bűnösöket az igazságszolgáltatás kezébe juttatni. Közszájon forog, hogy a meggyilkolt hitvesével már régebben nem a legjobb viszonyban állott, ki viszont régi szolgájukkal titkos szerelmi egyetértésben élt.

Jegyzői állások. Fonyó László győnci szolgabíró a görbő-belecsaki községi jegyzői állásra pályázatot hirdet. Pályázni lehet május 2-ikéig; ugy szintén a sár-sztlörinci körgyűlésre ugyancsak a nevezett szolgabíróhoz május 6-ikéig; az alsó-nyéki jegyzői állásért pedig Gerenday Lajos szegzárdi főszolgabíróhoz április 29. ig.

Szive vonalmát követte Holczser Verona, a regényei izraelita vallású keresztmáros unokája, ki egy jómódú és egy-pár iskolát is végzett, ifjú Vas János falubeli legénybe beleszeretve s annak viszonzására által boldogítatva, szakított az előítéltekkel és mit sem adva családjának könyörgéseire, elhatározta, hogy völégénye kedvéért áttér a kath. vallásra. A keresztelés nagy közönség jelenlétében Troll Ferencz praelatus vasárnap hajnalán végre Göresnyben. A szertartást nyomban követte az esküvő

Vegyes hírek. Dr. Heuman Miksa orvos Berzenéről Csurgóra tette át lakását. — A Kaposváron megjelenő „Somogyvármegye” szerkesztését Matolcsy József vette át. A lap ezután péntek helyett vasárnapon-

ként fog megjelenni. — Magyar Kázmér m. kir. gazdasági intéző, (Magyar Pál volt nagykörösi kir. közelegző fia) eljegyezte Tanárky Alice k. a. t. néhai Tanárky Gedeon államtitkár leányát. — Zágoryhidi Czigan Gyábor fia: János meghalt 18-án Gutor földön, 22-ik évében.

CSARNOK.

Az arenából.

Lement a nap, de nagy publikum nem jött le az arenába; közel és távolban semmi fény sem volt, csak a színházi pénztár petroleum-lámpája égett; bent a színházban pedig csöngöttek.

A zene játszott karmester nélkül és ez az — élvezet is nemokára elmúlt.

Csiky Stomfay családját játszották és elég a dícséretből anyai, ha elmondom, hogy a darab új hatást keltett, hogy egy balfeleli páholyban ülő fiatal leánykát még másnap is alig lehetett vizsgálni, annyit sirt szegény.

Ilyenkor ha kevés közönség van a színházban, rendszeren a legkedélyesebb dolgok történnek

Vizitel a páholyközönség egymásnál, beszélget némielkor hangosan is, de csak akkor, ha Gr. ügyvéd nincs ott, mert az bizony képes megmondani még a f-le-ének is, hogy „kérek, egy kissé halkabban beszélj, erti pedig a fiatal embert, aki éppen az ő feleségével beszélt; mire aztán egymásra néz mind a három és mosolyog.

Hát nem kedélyes egy színház ez?

A „Nőemancipáció” előadása estéjén nem volt nagyon meleg, de a cukrárszában mégis annyi vizet ittak, hogy végre elfogyott és ostromolták a cukrársz.

Oroszi főcukrász, aki különben szerény ember, dacára, hogy az általa föltalált pécsi tortát szeretik, ő még sem elbizakodott és szerényen viseli mindig magát, most az egyszer mégis kikelt a legénye ellen és rákiáltott: Nem mondtam, hogy ha Kísné játszik, mindig két kanta vizet hozzon??

Nekem ez föltűnt; megvártam, míg a két előttem álló fiatal ember megitta a pohár „hosszszulépés est.” mert így nevezték el a cukrász liqueurjét, alkalmasint azért, mert hosszút kell tőle lépni, ha megitták

Aztán bizalmasan közeledém Oroszihoz és kérdém: mondja csak barátom, miért kell több viz, ha Kísné játszik? Talán szépsége láttára fölhevül az ifjúság? vagy pikáns izgató mozdulataival förróságot idéz elő az öreg uraknál?

Már én ezzel nem szolgálhatok uram, mondja Oroszi, hanem tegnap Sch. tanár úr úgy magyarázta nekem ezt, hogy a közönségnek Kísné énekének meghallgatása után üdülésre van szüksége.

Boccecciohoz is szép közönség gyűlt össze; még Jobst Laci is eljött a színházba s mit tesz az Isten keze? Dobó kupléjaiban az új kutyá-rendszer-javaslatot ekezte meg és alig volt szem, aki nem kereste volna Jobst Lacit, a javaslat szellemes kidolgozóját.

De még a pléh nadrágról is beszél Dobó, hogy azt mondja: legjobb védekezés lenne a kutyaharapás ellen

Szerencse, hogy E. ur nem volt a színházban, másként még itt is fölszólalt volna a tárgyhoz.

Az ördög hitte volna, hogy ez a „kutyatörvény” annyi kedélyes beszélni valót fog magával hozni. Pedig az se rossz, mit egy városi tisztviselő, a ki figyelemmel kísérte a javaslat sorsát, jegyzett meg magának, hogy mikor a bizottságúléson Vaszari kapitány okadatolta, hogy miért szaporodik annyira a kutya Pécsset, így fejezte volna be beszédét: a ezért van annyit kutyát itt. . . .

Különbö Bocceccio Kísné. Fiamattal pedig Szilassy Irén játszott

Kísné nagyon szép volt, Szilassy pedig kitűnően énekel.

De egy jó tanácsal még is szólnék ezen két kedves primadonnának.

Ok, mint mondják, nem szeretik nagyon . . . egymást, azért ha legközelebb ilyen szerepük lesz, melyben annyit kelleszokolódnok vegyenek „közbe” valakit — akár engem.

Hát a „Kalmár és tengerész” előadása hétfőn, az volt csak kedélyes egy dráma! képzeltetik: Kísné dráma szerepben!

Mikor letérdelt: s nagy fölindulással (?) elreclitálta a maga „öjljön meg öjljön meg”-jét egy kedélyes volt attól a csókólni való szép asszonytól, hogy a közönség nyílt drámai jelenetben — kacagott.

Már a csokrok küldésének is megkezdődött az ideje s ezt nem bányá Novovarsky sem; nem is hiába kérdezte Novotarsky, mikor a szintársulat jött, hogy: szépek-e a szintársulók?

Szilassy Irén már négy csokort kapott s mert a közönség öt szereti, hát legalább a rossz nyelvek azt beszéltek, színészársnói gyűlölik. Pedig kár ezt a dolgot úgy venni; hisz azért le nem von Szilassy a más érdemeiből semmit sem; s jut még csokor másnak is; van a kertésznél virág elég

Passe-par-tout.

Gabonarak

Hivatalosan feljegyeztek Pécs város. királyi város 1888. évi április hó 21-én tartott heti vásáron

	öszli	6 frt 80 kr.	6 frt 40 kr.
Buza	tavaszi — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
Kétszeres	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
Rozs	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
Árpa	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
Zab	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
Bükköny	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
Répe	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
Kukorica	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
Szén	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.
Szalma	uj — frt — kr.	— frt — kr.	— frt — kr.

Kínálat meglehetősen, mintegy 175 gabona keesi állt a buza-piacon.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató
FEILER MIHÁLY.

Nyiltér.*

Mindazon érdemes hitelezőimnek, kik kölcsön pénzt adni szivesek voltak, vagy váltoimon fűgáltak, és ez ideig fizetni is udvarosok voltak; nemkülönben ama jószívú iparosoknak és kereskedőknek, kik oly sok hitelt nyújtottak ugy a város és a megye területéről, itt szives tudomásra hozom, mikép Új-Pestről megjövö, mindez kifizetni óhajtom. Vagy kiket ki nem elégítették, forduljanak új állomáson: Besztercebányára, hol is eleget tenni szent kötelességemnek tartom.

Jelenlegi lakósom: Sörházutcai tanoda 1-ső emelet jobbra.

Pécsset, 1888. ápril 26.

Dömötör Károly tanfelügyelő.

* E rovatban foglalkéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Arverési hirdetmény.

A magyar királyi államkincstár végrehajlatának

Ropoli József h. hetényi lakos

végrehajlat szenvedő elleni 37 forint 20 krajcár tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az 1888-ik évi május hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor Hosszu Hetény község házánál megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsátatik a pécsi kir. járásbíróhoz területen levő H. Hetény község határában fekvő a Hosszu Hetényi 1000. sz. számú tőkben felvett 6267. számú, szőlőre 88 frtban és 6272. számú és 6273. számú 130 frt esennel megállapított kiküldési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni asszandékok tartoznak az ingatlan becslésárán 10%-át vagyis 8 frt 80 kr. és 13 frtot kölcsönben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában, jelzett árfolyámmal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3533. sz. a. ki. igazgyűgyminiszteri rendelet 6. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapíroban a kiküldött kezdezh letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a birtokosnak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsset, 1888. évi február hó 1. napján A pécsi kir. törvényszék mint teleknyűki hatóság.

Bogay Pongrácz, kir. törvényszéki bíró

EXPEDITION VON MÖBELN
ohne Emballage

KAROLY FUNKIRCHEN
PÉCS

BUTORROK CSOMAGOLÁS
néhányszalításra

BUTORRAKTAR MÖBEL LAGER
und
TISCHLEREI
mit Dampftrübb
és gőzróval berendezett
ASZTALOSÜZLET

Valódi
gummi-és halhólyag-áruk,
párisi szivaeszkák
stb. nagy vála-zékban
Grünbaum Albertnél
Király-utca 15. Hattyu-épület.

EIZER JÁNOS, PÉCS. 219)

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur) Fécsből
legkitűnőbb mázó-ló-szer puha padló számára,
1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenős

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög
ára 60 kr. mindenkor kapható:

EIZER JÁNOS-nál PÉCSETT.

1546. ikt. sz. tk. 1888.

2258

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tki hatóság közlirré teszi, hogy Baranyamegye gyám-pénztára végrehajtonak

Gluck Antal hetvehelyi lakos

végrehajtást szenvedő elleni 35 frt 93 kr tőkéköve-telés és járulékat iránti végrehajtási ügyben a pécsi kir. törvényszék (a sásdi kir. bíróság) területén lévő Hetvehely községben fekvő a hetvehelyi 34. sz. jkben felvett '8b. hrsz. 31. sor számú házra és belsőre az árverést 553 frt ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fenteb megjelölt ingatlan az 1888. évi május hó 21-ik napján d. e. 10 óraker Hetvehelyi köz-ség házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserának 10% -át vagyis 55 forint 30 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvényikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt m. kir. igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. trvszék mint tki hatóságnál, 1888. évi február hó 1. napján.

Bogyay Pongráé kir. törvszéki bíró.

A mélyen tisztelt hölgyeket ezennel tisztelettel meghívom a hozzám most Bécsből érkezett legelegánsabb

tavaszi és nyári

kalapok

megszemlélésére,

melyek a legfinomabbak és a legdivatosabbak és bármily izlés igényeinek megfelelőek.

Tiszteettel
Kohn Katica
divatárúsnó.

Minden magyar háztartásban divattá vált már a

Lenek-kávé

használatá és nemcsak azért, mivel magyar gyártmány, hanem mivel aroma, illat és alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében főútmúljan a kereskedelmünkben előforduló

összes kávépótlékokat.

A Lenek-kávé kapható minden fűszer- és csmegekerekesedésben és hol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint magyar ipartermelék.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Pécsett a gyár képviselőj:

Visnya Sándor ur.

ÁTKÖLTÖZKÖDÉSEKET

helyben, a vidékre, vagy a vasúthoz
olcsón eszközöl

Weiller Kálmán

szállító.

239

A magyar könyvpiac újdonságai:

Dosztojewsky: „Raskohnkov” Regény, körülbelül 16-18 füzetben. Egy füzet ára ..... 30 kr
Az 1888-iki törvények I. füzeté.
Beniczky: „Arany kincstár” Nélkülözhetlen tanácsadó minden család és háztartás számára, ára 80 kr, költve..... 1 frt.
Gyürky: Gazdasági mellékkiparagok és a gazdasági háziipar népszerű ismeretése, ára..... 60 kr.
Áldor Imre: Deák Ferenc élete, ára..... 60 kr.
Gyürky: A szőlő mint kincsébánya, ára..... 50 kr.
Deák Ferenc emlékezete: gondolatok, levelek, életrajzi adatok. E munka mintegy 25 füzetben fog megjelenni s Deák elszórt s részben még sehol még nem jelent leveleit, továbbá nagybecsű életrajzi adatokat fog közölni. Egy-egy füzet ára ..... 40 kr.
Tóth Kálmán: Összes költeményei. 15 füzetben vagy 2 kötetben fog megjelenni. Egy füzet 40 kr.

Kaphatók:

ENGEL LAJOS

könyvkereskedésében, Pécsett.

5673/1888.

Árlejtési hirdetmény.

A tekintetes bizottsági közgyűlés folyó évi 39/5145 sz. alatt kelt határozata alapján ezennel közlirré teszem, miszerint az uszoda vendéglő kibővítése illetőleg a jelenlegi épület mellé egy nyári terem felépítése körüli munkálatot a költségvetésben kitüntetett következő összegek u. m.

a) A föld-, kőműves- és kőfaragó-munkák	1275 frt 32 kr.
b) a cserepes munka	183 frt — kr.
c) Az ácsmunka	449 frt 64 kr.
d) A badogos munka	58 frt 54 kr.
e) Az asztalos-, lakatos-, üveges- és mázó-ló-munkák	306 frt 50 kr.

Összesen tehát: 2268 frt — kr.

összeg kikiáltása mellett — hivatalos helyiségben (városház II. emelet 33. a.) f. évi május hó 2-ik napján d. e. 10 óraker tartandó nyilvános szóbeli árlejtés és zárt ajánlati tárgyalás utján fognak együttesen vagy egyenként is kiadni. — Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miként fenti összeg 5 százalékanak megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat f. évi május hó 1-én délutáni 5 óráig a polgármesteri hivatalnál nyújtják be, avagy ily bánatpénzzel ellátva, a szóbeli árverésen jelenjenek meg.

A részletes feltételek a mérnöki hivatalban a délelőtti hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Kelt Pécsett 1888. ápril 26-án.

2266

JILLY ALAJOS, városi tanácsos.